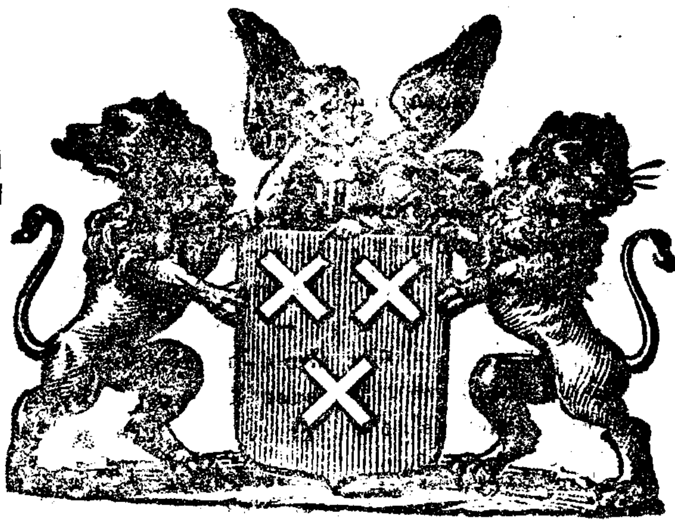
N°. 78 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 2 April.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze, ten verzoeke van Zijne Excellentie den Heere Generaal der Infanterie Opper-Kommandant dezer Vesting, ter kennisse der Ingezetenen, dat, te rekenen van morgen de POORTEN dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten *vijf* en gesloten des avonds ten *zeven* ure; zullende de Drijfboomen gelijktijdig met de Poorten geopend, doch een half uur vroeger dan deze gesloten worden.

BREDA, den 31. Maart 1834.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Uit Zeeland meldt men ons het volgende:

» Naar men verneemt zullen er binnen kort nog verscheidene forten aan de beide Schelde-oevers, ter verdediging van den stroom en met oogmerk om het opvaren aan eene vijandelijke vloot nog moeijelijker of liever geheel ondoenlijk te maken, worden gebouwd. Te dien einde zijn er reeds aan de regterzijde van de haven van Breskens opmeetingen gedaan tot het aanleggen van eene sterkte, welke met de, in de nabijheid dier plaats reeds bestaande, forten *Frederik Hendrik* en *Willem I* in communicatie zal worden gesteld. Ook te Ellewoutsdijk, tegen over Neusen, zal men een fort aanleggen, van eene bomvrije kaserne voorzien.

„ Gisteren (den 29sten) is op de bank van Calloot, in de nabijheid van Veere, eene Napolitaansche brik verongelukt; de manschap is met moeite gered, doch het vaartuig geheel verbrijzeld.

» Z. M. stoomboot *Surinamen* is heden, zondag, van de reede van Vlissingen naar het Nieuwe Diep gestoomd."

— Uit Belgie hebben wij heden geene berigten, zijnde de dagbladen uithoofde van het Paaschfeest niet verschenen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten Maart.

Het ontwerp van wet, waarbij door het gouvernement een krediet van 25 millioenen franken wordt aangevraagd, om bij de vereenigde staten van Noord-Amerika tot schadevergoeding te strekken voor de schepen, die onder het keizerlijk bewind, om het continentaal stelsel te handhaven, in de fransche havens werden opgebragt en prijs verklaard, schijnt in de kamer van afgevaardigden veel tegenstand te zullen vinden. Echter is bij deze discussie de kamer anders dan gewoonlijk verdeeld.

De generaal *Lafayette*, die in zijne herinneringen nog altijd stof vindt om de Noord Amerikanen, die hij inderdaad meent te hebben vrijgevochten, en door wien hem dankbaar het burgerregt geschonken werd, gunstig te bedenken, ondersteunt niet alleen de ministeriele voordragt, maar zoude zich des noods verstaan dezelve merkelijk te vermeerderen, en heeft zulks aan eenige andere leden der oppositie aangenaam gemaakt. Daarentegen zijn er een aantal leden, die gewoonlijk met het ministerie stemmen, doch wier gevoelen thans daarhenen leidt, dat het gouvernement uit de roemrijke omwenteling gesproten, voor 't minst aan de vorderingen eener vreemde mogendheid denzelfden tegenstand had moeten bieden, waarmede zij onder het vorig bestuur, onder de beide vorsten van het oudere stamhuis, steeds werd afgewezen. Zij vinden vooral de edelmoedigheid wat ver gedreven, dat men deze vordering, welke de Amerikaansche republiek onder dat vroeger bewind, reeds tot 8 millioenen franken had doen vallen, volgens het thans gesloten traktaat met 25 millioenen moet gekweten worden. Het zal te bezien staan, hoedanig deze laatsten bij de stemming hun gevoelen, met de achting die zij het bestuur meenen schuldig te zijn, doch die elders gevoelig zoude lijden, indien men de overeenkomst met eene vreemde natie gesloten en bekrachtigd niet gestand doet, zullen weten te vereenigen.

— De nieuw benoemde Spaansche gezant aan het Fransche hof, de hertog *de Frias*, wiens aankomst vroeger voorbarig werd vermeld, is volgens nadere berigten werkelijk den 21sten dezer te Perpignan gepasseerd, en wordt dus eerstdaags alhier verwacht.

— Op den 25sten dezer werd te Bayonne door een reiziger het berigt aangebragt, dat een gedeelte der bezetting van Pampeluna de insurgenten in de vallei van Bastan had aangetast, en uit hunne verschansingen verdreven. De provisionele junta zoude daarop van Elisondo naar Barrarlos de wijk hebben genomen.

Van eene andere zijde vermeldt men, dat Bilbao op nieuw geheel door de insurgenten is ingesloten. De verbittering tusschen beide partijen is tot zoodanige hoogte geklommen, dat aan de gevangenen geen kwartier wordt gegeven. Voor weinige dagen is door de Baskische provincien eene nadere proclamatie van don *Carlos* verspreid, waarbij deze vorst zijnen aanhang tot volharding uitnoodigt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten April.

Men verneemt, dat Z. M. de Koning het verzoek van *Constant Polari*, zich ook genoemd hebbende *Carrara*, om gratie of mitigatie van straf, waartoe hij, bij arrest van het hof van assises van Zuid-Holland, in dato den 8sten dezer, wegens den diefstal der diamanten enz. van H. K. K. H. mevrouw de Prinses *van Oranje* is veroordeeld, heeft gedeclineerd en gewezen van de hand.

— Op den 27sten Maart ll. bij het aanbreken van den dag zijn door de manschap van twee Scheveninger visscherpinken, genaamd *Het huis van Oranje* en *Prinses Marianne*, onder het beleid van de stuurlieden *M. Vrolyk* en *W. Korving*, met groot levensgevaar en gedurende een' hevigen storm, acht schipbreukelingen gered van het wrak van het pruissische brikschip *Henrietta*, kapit. *Christiaan Kremer*, met eene lading zout van Liverpool naar Bremen bestemd. Dit vaartuig was reeds den 26 ten op de Eyerlandsche gronden bij Texel gestrand, en nagenoeg geheel verbrijzeld, zoodat de schepelingen elk oogenblik den dood te gemoet zagen, toen het aan genoemde Scheveningers, na buitengewone moeite en inspanning, gelukte het wrak te naderen en de manschap van hetzelve te redden, met uitzondering van den kapitein, die door de golven weggespoeld werd.

De schipbreukelingen zijn den 29sten te Scheveningen aan wal gekomen en worden daar verpleegd.

— Van den Helder wordt geschreven, dat op het Oosteinde van Terschelling den 25sten Maart is gestrand het tjalkschip *Carolina*, kapitein *E. Jansen*, met lijnkoeken en boonen, van Carolinerzijl naar Antwerpen bestemd; en den 26sten, op hetzelfde eiland, het in ballast op avantuur uitgezeilde kofschip *de Vriendschap*, kapitein *R. Sap*. Van beide vaartuigen is het volk geborgen.

— ll. Zondag avond omstreeks tien ure is te Amsterdam eene gruwelijke daad gepleegd. Een achttienjarig engelsch weesmeisje begaf zich, van een jong broertje vergezeld, naar het gesticht terug, toen een manspersoon, een engelsch matroos, met wien zij sedert eenigen tijd verkeering had onderhouden, doch die op raad van personen die op haar invloed hadden, had laten varen, als met haar stand niet overeenkomende, haar naderde en na eenige woordenwisseling haar plotseling het hoofd achter over rukte en den hals afsneed, ten gevolge waarvan het slagtoffer binnen weinige oogenblikken den geest gaf. De moordenaar bragt hierop zichzelven eene, hoewel niet doodelijke wonde toe, en sprong vervolgens in de gracht, waaruit hij door de toegesnelde nachtwacht werd gehaald en in verzekerde bewaring werd genomen.

— Men schrijft uit Coblentz den 25 dezer, dat het water, hetwelk in de vorige maanden tot eene ongemeene hoogte gestegen was, nu integendeel, vooral in den Rhijn, een' ongemeen lagen stand heeft aangenomen. Het water was ten gevolge der noordoosten winden afgeloopen, en in Zwitserland was weinig sneeuw gevallen, zoodat de schippers eenen zeer lagen waterstand in de aanstaanden zomer voorspelden. Reeds nu was deze stand voor de scheepvaart, met name tusschen Coblentz en Mentz, zeer belemmerend. De stoomvaartuigen op den Rhijn hadden in hunne geregelde dienst nog wel geene stremming geleden, doch moesten zich tot het overbrengen van passagiers beperken, en konden opwaarts nagenoeg geene vrachtgoederen medenemen. Bij St. Goar worden zij met anderen verwisseld, die dan verder tot Mentz de dienst waarnemen. — De Lahn en Moezel zijn tot hiertoe nog tamelijk hoog.

— Uit Koppenhagen wordt gemeld, dat de jeugdige Prins *Frederik*, om welke redenen weet men niet, dezer dagen, onder geleide van den adjudant des Konings, majoor *Ewald*, naar een kasteel, ander half uur van de hoofdstad gelegen, is vervoerd geworden, ten einde aldaar te verblijven tot een oorlogschip zal in gereedheid gebragt zijn, waarmede hij voor ten minste een half jaar naar de Middellandsche zee zal worden gezonden.

— De jongst ontvangen berigten uit New-York, loopende tot den 4 Maart, melden, dat op den 1 dier maand van daar naar Havre vertrokken was de heer *Zavalla*, als gevolmagtigd Mexicaansch minister zich naar Parijs begevende, bekleed met de noodige volmagt, om onderhandelingen tot het vestigen van staatkundige en commerciële betrekkingen tusschen Frankrijk en Mexico aan te knoopen, en, naar men verzekert, tevens met instructien voorzien, om van het Spaansche gouvernement de erkenning der onafhankelijkheid van Spaansch-Amerika te verkrijgen.

— De stoomboot welke dezer dagen, voor rekening van de engelsche stoombootmaatschappij aan de Theems gebouwd en bestemd is voor de vaart op Hamburg, waarnaar zij dan ook den naam draagt van *the city of Hamburg*, is, naar luid der engelsche bladen, het schoonste en prachtigste model en van de hechtste zamenstelling van al degenen, die er tot heden gebouwd zijn. De lengte dezer boot is 165 voeten, hare wijdte 40, en hare diepte 17 voeten. Hare diepte in het water met het stoomwerktuig en de lading aan boord wordt gerekend op 10 voet. Het ruim is gevloerd met 18 duims dikke eiken leggers, en de zijwanden zijn belegd met ijzeren staven van ¾ duim dikte, diagonaalsgewijze aangebragt. Behalve dat de inwendige verdeeling van deze boot alle mogelijke gemakken voor reizigers aanbiedt, heeft de groote kajuit in pracht veel overeenkomst met de zaal in het huis van eenen edelman.

— Volgens eene opgave in de engelsche bladen bladen bezit Londen voorzeker het grootste getal geleerde genootschappen van al de hoofdsteden van Europa. Op het eind van het vorige jaar telde men er niet minder dan veertig, die in volle werking waren en tot welke meer dan 18,000 leden behoorden. Onder deze kunnen de volgende, door den aard harer werkzaamheden als door het getal harer leden, als de voornaamste worden genoemd: het Koninklijk Instituut, tellende 758 leden; zes onderscheidene Instituten, 4800 leden; het Instituut voor Werktuigkunde, 1000 leden; zes geneeskundige maatschappijen, 1700 leden; de Koninklijke Societeit 750 leden; die voor Plantenkunde, 1875 leden; de Linneysche Societeit 500 leden; de Maatschappij van Kunsten, 1000 leden; de Geologische Societeit, 700 leden; de Asiatische Societeit 500 leden; die voor Geographie, 520 leden; die voor Sterrekunde, 320 leden; voor Oudheidkunde 300 leden; voor Letterkunde 275 leden. In den loop van het vorig jaar zijn in deze onderscheidene genootschappen 872 memorien gelezen, waarvan er 340 gedrukt zijn geworden.

— Nadere berigten uit Londen van den 30 dezer vermelden dat [illegible] Falmouth, tijdingen uit Lissabon van den 16, werden aangebragt. Dezelve luiden voor de zaak der jonge Koningin niet gunstig, daar de Miguellisten te Santarem eene zeer dreigende houding hebben aangenomen. Zij hadden buiten de stad verschansingen opgeworpen en maakten zich gereed tot eenen aanval op de troepen der koningin. Dom *Miguel* had 3000 man van uit de nabijheid van Oporto laten oprukken, om daarmede zijn leger bij Santarem te versterken. Het belgische legioen was door dom *Pedro* naar het zuiden gezonden, om de Miguellisten den toevoer af te snijden. De grootste zwarigheid bestond in het vereenigen der troepen van het regentschap bij Santarem, en het is zeker, volgens de berigten er bij, dat dom *Pedro* eene aanzienlijke versterking van troepen noodig heeft alvorens hij zijne tegenpartij verslaan kan. Daarom was dan ook een zijner officieren met de *Carron* afgezonden om nieuwe troepen te halen. Het liet zich dus aanzien, dat de strijd nog langen tijd duren kon.

— Ter Londensche beurze van den 29 waren genoteerd: de 3 pCt. consols 91. H. W. 8. 2½ pCt. 49⅞; 5 pCt. 97 Port. 64¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 28sten Maart.

De russische veldmaarschalk graaf *von Wittgenstein*, die zich sedert eenigen tijd te Berlijn ophoudt, zal in de volgende maand van daar naar Petersburg terug keeren.

In Rusland is, bij eene keizerlijke dagorde van den 6 dezer, overeenkomstig het in December ll. gearresteerde reglement, de gansche artillerie der garde en der armee nieuw georganiseerd. De rijdende artillerie der garde bestaat, gelijk tot hiertoe, uit eene zware en 3 ligte batterijen. De rijdende artillerie der armee bestaat uit de 7 rijdende artillerie-brigaden, welke aan de 7 divisien ligte kavallerie toegevoegd zijn, uit de 3 rijdende artillerie-divisien, welke bij de 3 reserve-artillerie-korpsen behooren, en uit de rijdende artillerie-reserve. Alle tegenwoordige artillerie-kompagnien verkrijgen den naam van batterijen. De artillerie te voet van de garde bestaat uit 3 brigaden, en die der armee uit de artillerie-divisie der grenadiers, uit de 6 artillerie-divisien, uit de artillerie-divisie van den Kaukasus en uit de 19de brigade, welke aan de in Finland staande troepen toegevoegd is.

— Den 24sten hebben te Neustadt, in Rijn-Beyeren, weder ernstige ongeregeldheden plaats gehad. Men begon met des avonds, nabij eene der poorten, de bekende vrijheidsliederen aan te heffen. De onderregter zond de koninklijke gendarmes derwaarts, om aan het rustverstorend geschreeuw een eind te maken; doch zij werden met beschimpingen ontvangen en, toen zij eenige der belhamels grijpen wilden, met stokken, bijlen en andere wapenen aangevallen en met steenen geworpen, zoodat een der gendarmes gewond werd en zij eindelijk onverrigter zake moesten aftrekken. Men heeft opgemerkt, dat er ook uit sommige huizen steenen geworpen zijn.

— De verkiezingen voor de kamer van afgevaardigden in het Groot-hertogdom Hessen zijn nagenoeg geëindigd. Ofschoon eenige leden der vorige oppositie niet weder zijn ingekozen, meent men echter dat deze nog ver de meerderheid zal hebben behouden.

— Volgens berigten uit Nassau, verwacht men dat die staat zich eerstdaags aan het groote duitsche tolverbond zal aansluiten.

— Volgens bijzondere correspondentie in de *Augsburgsche Zeitung* opgenomen, zoude er tusschen de Fransche en Engelsche gouvernementen een ernstig verschil zijn ontstaan, over het ontwerp van wet, tot herziening van het tolstelsel, dat onlangs te Parijs aan de kamer van afgevaardigden werd voorgelegd. Men had zich te Londen gevleid dat het Fransch bestuur den invoer van Engelsche manufacturen zoude bevorderen, en is thans, zich in dit vooruitzigt bedrogen ziende, vooral tegen den minister *Thiers*, die gedurende zijn verblijf in Engeland daaraan voedsel heeft gegeven, zeer verbitterd. Lord *Grey* moet zich over deze teleurstelling hebben beklaagd, en zelfs bedreigingen hebben gedaan, het Fransch gouvernement met gelijke munt te betalen. De zijden-waren, ruwe zijde en wijnen zouden, indien men niet onmiddellijk in het Fransche tolstelsel veranderingen maakte, ten hoogste worden belast. De heer *de Broglie* heeft intusschen te kennen gegeven, dat hij dit vrij belangrijk verschil, zoo immer mogelijk, wilde bijgelegd zien.

— Uit Napels schrijft men van den 15 dezer, dat Prins *Leopold*, de tweede broeder des Konings, en Onder-Koning van Sicilien, nog in den loop van dit voorjaar met de tweede dochter van *Lodewijk Philips* in het huwelijk zal treden.

— De post van Konstantinopel van den 4den dezer heeft weinig belangrijks mede gebragt. De buitengewone gezant aan het Russische hof, *Achmed-pacha*, werd eerstdaags in de hoofdstad terug gewacht, en zou van Odessa door een Russisch linieschip worden overgevoerd. De rust was sints de vorige berigten niet gestoord, en de brandstichtingen hadden opgehouden. De heer *Rothschild* had bij den Sultan zijn afscheidsgehoor gehad; de onderhandelingen over de schadevergoeding door Griekenland verschuldigd, waren zoo verre gevorderd, dat daarvan reeds een gedeelte werd voldaan, en het overige door genoemden bankier werd gewaarborgd.

— Volgens berigten uit Belgrado van den 12den dezer, was het herstel der rust in Bosnien slechts van korten duur geweest, daar talrijke roeverbenden dit gewest onveilig maakten. Eene dier benden had zelfs op Servisch grondgebied eenige dorpen geplunderd, waarop vorst *Milosch* zijnen broeder met 4000 man had afgezonden, om haar te vervolgen en voor de geleden schade vergoeding te eischen.

Letterkundige Berigten.

Mémoires et voyages du Prince PUCKLER MUSKAU. *Lettres posthumes sur l'Angleterre, l'Irlande, la France, la Hollande et l'Allemagne; traduites de l'edition Allemande, par* J. COHEN. *Tome I.* La Haye, G. VERVLOET, Libraire éditeur, 1833, in 18°, gr. 319 pag. Le prix . . . . *f* 1,75.

Weinige gedenkschriften, in het laatste tienjarig letterkundig tijdvak in het licht verschenen, zijn de eere ten deele gevallen, die het bovenstaande heeft mogen wegdragen. Uit het Hoogduitsch in het Engelsch, Italiaansch, Nederduitsch, zijn ze nu ook in de Fransche taal overgebragt; eene taal zoo bijzonder geschikt om de satyre en het fijne vernuft van den vorstelijken schrijver in verschillende schakeringen te ontwikkelen. De schrijver reist, gedeeltelijk voor zijne genoegens, gedeeltelijk voor zijn onderrigt, heeft tot reisgezel eenen opmerkzamen geest en eene altijddurende humor, die in alle zijne brieven doorstralen. Zeden en gewoonten in de hoogere en lagere standen, in den huisselijken kring, geschied- en oudheidkundige merkwaardigheden, volksgebruiken, openbare plegtigheden en vermakelijkheden, kunsten en wetenschappen, — niets ontglipt zijne aandacht op den reisweg. Den prins heeft hij te huis gelaten; om, vrij van vooroordeelen, [illegible] kunnen vellen, 't geen, dikwerf om en aan het gebied der satyre grenzende, toch nimmer beleedigt.

Dit deel vangt aan met zijn vertrek uit Dresden, en bij de lezing van den eersten brief vindt men zich reeds met den reiziger op zijn gemak en volgt men hem met altijd opgewekte nieuwsgierigheid, op zijne reizen. Slechts korten tijd vertoeft hij in Duitschland, om den lezer eenige aardige bijzonderheden over Weimar, het hertogelijk gezin, en van zijn bezoek van *Goethe* mede te deelen. Het deed ons bijzonder veel genoegen, daarin eene welverdiende lof van onzen hertog *B. van Saxen-Weimar*, wien de schrijver te Weimar vindt, te zien toegebragt. Bij zijne vlugtige doorreize door Holland, om van Rotterdam naar Londen over te steken, is deze Duitsche schrijver vrij wat onpartijdiger dan de auteur der *Vertraute Briefe, über einen Theil der Nördlichen Provinzen des Konigreichs der Niederlande im Sommer des Jahrs 1827*, en de doctor *Wienbarg* in zijn *Holland im jahre 1830–31*.

Londen en omstreken, als ook Engeland en de Engelschen, zijn welligt door geen schrijver zoo naar waarheid geschetst als door den prins *Puckler*, en voor iemand die Engeland wil gaan bezoeken, raden wij aan

zich vooraf met deze gedenkschriften bekend te maken, die overigens eenen kompleten reiswijzer bevatten van de voornaamste parken en lustsloten in de nabijheid van Londen. Het verlichtste oordeel heeft aan dit werk de groote verdienste toegeschreven, van altijd en overal te zullen bevallen.

CONVERSATIONS DE LORD *BYRON* AVEC LA COMTESSE *DE BLESSINGTON*; *pour faire suite aux Mémoires publiés par* THOMAS MOORE, *Traduit de l'Anglais, par* CH. M. LE TELLIER. *La Haye*, chez G. VERVLOET, 1833. In-18°, 345 pages; le prix est. . . . . *f* 1,75.

Lord BYRON was een van die wezens, die zoo zeldzaam op het tooneel der wereld verschijnen, en zoolang den indruk van hun aanwezen achter laten; een van die wezens die den kring der denkbeelden zooveel hebben vergroot, zonder dat men de oorzaken, de drijfveeren of het karakter van al hun streven, regt heeft kunnen vatten. In den volsten zin van het woord was hij een zonderling mensch, die zich in alle vormen wist te vertoonen, zonder echter den tijd te laten, om dien, welke hem eigen was, te vatten of te kunnen schetsen. Opgewonden door de eigenaardigheden van zijn oorspronkelijk vernuft, 't welk geene banden kende, aan geene wetten of stelregels gehoorzamen kon, vereenigde hij in zich alle hartstogten en heeft daarvan al de kracht, doch ook alle de zwakheden, al het lijden, dat deze veroorzaken, vertoond. Zijn ziedend vernuft sleepte hem vroegtijdig ten grave.

Doch niet te gestreng mag men over zijn leven, over zijne handelingen oordeelen, daar deze te dikwerf in een valsch daglicht zijn geplaatst geworden. Reeds hebben de gedenkschriften van TH. MOORE, over de daden en de geheime bedoelingen van lord BYRON een helder licht verspreid; het werk van de Gravin BLESSINGTON, hetwelk wij hierboven aankondigen, is in staat den sluijer nog verder op te ligten, terwijl het toont, hoeveel goeds, hoeveel grootsch en hoeveel edels in hem verborgen lag.

NOUVEAU DICTIONNAIRE DE POCHE

FRANÇAIS-HOLLAND. ET HOLLAND.-FRANÇAIS,

redigé d'apres l'ortographe de MM. SIEGENBEEK et WEILAND, contenant tous les mots généralement adoptés dans les deux langues, avec leurs diverses acceptions, et enrichi des termes techniques les plus usités. A l'usage des commençants.

OF

NIEUW NEDERD.-FRANSCH EN FRANSCH-NEDERD.

ZAK-WOORDENBOEK,

volgens de spelling van de Heeren SIEGENBEEK en WEILAND, bevattende al de in beide talen algemeen aangenomene woorden, benevens derzelver beteekenissen, en verrijkt met de meest gebruikelijke kunstwoorden. Ten dienste der scholen.

In twee Deelen, van ruim 1650 *pagina's kompleet.*

Bij Inteekening tot 1 *Mei, à f* 5,50.

Dit Nieuw Zak-Woordenboek onderscheidt zich bijzonder door beknoptheid en volledigheid, en beveelt zich zoowel door sierlijkheid van druk, fraaije nieuwe letter en velin papier, als door den geringen prijs, voor twee Boekdeelen ruim 1650 pagina's bestaande, ruimschoots aan.

Ten einde een duidelijk overzigt van dit Woordenboek te hebben, volgt hier hetgeen de schrijver in zijne Voorrede zegt:

» Notre but, en publiant cet ouvrage, a été d'offrir au public un simple *Vocabulaire Français-Hollandais* et *Hollandais-Français* qui, par la justesse et le choix des expressions ainsi que par la modicité du prix, pût être mis entre les mains des jeunes élèves des deux sexes et convenir à toutes les fortunes.

» Le titre modeste que nous lui avons donné n'a rien ôté à la série des mots qu'il devait contenir: elle est complète dans les deux langues.

» Nous n'avons pas cru devoir étendre trop loin les signes et les abréviations, afin de ne pas embarrasser l'esprit non encore développé des enfans qui commencent l'étude des deux langues. Nous nous sommes donc bornés à un très petit nombre d'abréviations qui nous ont paru indispensables.

» Les signes servent à indiquer les changemens de signification, les passages du sens propre au figuré, et la répétition obligée du mot qui commence l'article.

» L'ordre alphabétique a été scrupuleusement observé: c'est, ce nous semble, celui qui convient le mieux à un Dictionnaire abrégé de deux langues vivantes.

» Le genre des substantifs, tant français que hollandais, est indiqué par des lettres initiales italiques dont l'explication se trouve ci-après à la liste des abréviations.

» Le féminin des adjectifs français est également indiqué par de petites capitales qui suivent ces sortes de mots.

» La partie du discours, à laquelle chaque mot appartient, est exactement désignée par des lettres initiales dont l'explication est donnée au tableau des abréviations. Toutefois, nous n'avons indiqué les substantifs français que par le signe de leur genre, attendu que ce signe dit assez qu'ils n'appartiennent à aucune autre partie du discours.

» Nous avons exclu de l'ouvrage tous les mots qui présentent une idée obscène, afin qu'il puisse être présenté sans aucun inconvénient aux jeunes gens des deux sexes.

» Si quelques mots ont été omis dans le cours de l'ouvrage, on les trouvera, dans leur ordre alphabétique à la fin de ce volume, en forme d'appendice.

» En un mot, nous n'avons rien négligé pour donner à ce *Vocabulaire* le degré d'utilité qui droit le faire distinguer des autres ouvrages de ce genre. »

Deze Dictionnaire is te ontbieden bij de Uitgevers dezes.

PROGRAMMA.

Het Bestuur der Akademie van Beeldende Kunsten, Bouw-, Toegepaste Werktuig- en Zeevaartkunde, onder den naam: *MINERVA*, heeft, in deszelfs vergadering van den 27 Februarij 1834, ingevolge art. 18 der wet van de akademie, ter aanmoediging van de binnenlandsche kunstbeoefenaars, besloten de navolgende Eereprijzen uit te loven, als:

1°. In het vak der Schilderkunst, een getuigschrift en tien vijfgulden-stukken, voor de best geoordeeld wordende schilderij, geheel afgewerkt, hoog 56, breed 46 nederl. duimen, voorstellende:

Een onopgetooid Zestienjarig Meisje, achter eene steenen nis (in de manier van *Gerhard Douw*), bezig met uit eene groote, in de nis op eenen witten doek staande platte mand met bloemen, eenen ruiker te verzamelen.

2°. In het vak der Teekenkunst, een geschrift en vijf vijfgulden stukken, voor de best geoordeeld wordende teekening in kleuren, behoorlijk afgewerkt, hoog 32, breed 40 nederl. duimen, voorstellende:

Een blaauw-porceleinen Schotel, met druiven, abrikosen, perziken, pruimen en ander herfstfruit.

Het bestuur der voorz. akademie noodigt uit tot de behandeling van de evengemelde onderwerpen, en tot het dingen naar de uitgeloofde prijzen, alle de leden der akademie en voorts alle binnenlandsche kunstbeoefenaars.

Diegenen, welke naar deze Eereprijzen willen dingen, zullen de navolgende bepalingen in acht moeten nemen:

1. De stukken zullen, vóór den 1 October 1834, vrachtvrij ingekomen moeten zijn aan het gebouw der akademie, in de Kijk-in-'t Jatstraat, onder adres van den secretaris van het bestuur.

2. De ingezonden stukken zullen moeten geteekend zijn met eene zinspreuk of een ander kennelijk merk; welke spreuk of merk, door eene andere hand dan die van den vervaardiger van het stuk geschreven, ook gesteld zal moeten worden op een bijgaand verzegeld briefje, in hetwelk den naam en de woonplaats van den maker van het stuk vermeld staan; dit moet verzegeld zijn met een' duidelijken afdruk van een cachet in lak.

3. Het bekroonde stuk in olieverf blijft den eigendom van den maker, onder verpligting, om daarvan eene teekening of volledige schets in kleuren, en terzelfde grootte als het bekroonde stuk, kosteloos en vóór de teruggave van het stuk, aan de akademie te verschaffen. De bekroonde teekening wordt door de bekrooning den eigendom der akademie.

4. De mededingers kunnen, des verkiezende, in het naambillet den prijs stellen, waarvoor zij het ingezonden schilderstuk aan de akademie willen afstaan; zullende het bestuur, na de prijsuitwijzing, aan den bekroonden opgeven, of het stuk voor het kabinet wordt aangekocht, en in dat geval de maker van het schilderstuk ontheven zijn van de verpligting tot het verschaffen eener teekening of schets van het bekroonde stuk.

5. Elk der niet bekroonde stukken zal, benevens het ongeopend billet, in hetwelk de naam van den maker uitgedrukt is, tegen overgave van de zinspreuk of het merk, met dezelfde hand geschreven, benevens van een afdruk van het cachet, waarmede het naambriefje is verzegeld, aan den vertooner teruggegeven worden. Deze terugvrage zal moeten geschieden binnen den tijd van drie maanden, te rekenen van den dag af dat de uitwijzing bekend gemaakt is.

6. De uitdeeling van de behaalde prijzen aan de bekroonden of derzelver gemagtigden, zal plaats hebben in de vergadering der leden van Januarij 1835.

GRONINGEN,
den 27. Februarij 1834.

Op last van het Bestuur voornd.,
J. H. JAPPÉ, *Secretaris.*

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, den 29sten Maart.

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
NEDERLANDEN.							
Werkel. schuld 2½	49 7/8		49 7/8	Cert. dito 18[illegible]. 5	95 1/8	95 1/4	
Dito dito 5	95 1/4	95 3/8	95 5/16	Obl. te London. 5			
Uitgestelde dito . . .				Certif. te Hamb. 5			
Kansbill. dito.	22 3/16			Inschrijv. Assig. 6	67 13/16	67 7/8	67 7/8
Amort. Syndic. . 4½	89			Certificat. dito. . 6			
Dito dito . . 3½	71 1/2			POLEN.			
Schatkistbiljett. . 6	100 1/2			Aand. Loot. fl. 300.			
Oorlogslasten. . . 5				PRUISSEN.			
Leening 1831. . . 6				Dito dito R. 50. . .	96 1/4		
Handel-Maats. . 4½	100 1/16			OOSTENRIJK.			
FRANKRIJK.				Dito dito *f* 100. .			
Inschr. Grooth. 3	78 3/8			Dito dito » 250. 4			
ENGELAND.				Metalliek 5			
Dito per 12 Aug. 3				Dito Lond. gen. 5			
SPANJE.				Dito. 2½			
Certificat. Amst. 5	62 5/8	62 7/8	62 13/16	Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito *f* 1000 . . . 3	41 1/4			Dito 4	85 1/4		
Uitges. 3 pc. Sch. 5				Cert. Stadsb. dit. 2½			
Cort. Bons Lond. 5	24 13/16	25	24 11/16	Ween. Bankact. [illegible]	1536		
NAPELS.				DENEMARKEN.			
Certificat. *L & B* 5				Leening te Lond. 3			
Dito *Falc. & C.* 5	88 1/4	88 3/4	88 1/4	BRAZILIEN.			
Leen. Lond. *R.* . 5				Dito *Rotschild.* 5	72 3/8		
RUSLAND.				GRIEKSCHE.			
Obl. *Hope* 1798/1816 . 5	102 1/4	102 1/8		Dito te London. 5			
Dito dito 1828/29 . 5	102 7/8	103					

Ter Effecten-Societeit te Amsterdam van Maandag, 31 Maart, was de handel in binnenlandsche fondsen gering. — Van buitenlandsche zijn alleen eenige weinige posten in 5 pCt. Sp. perpet. omgezet. Ziehier den loop der prijzen. Holl. 5 pCt. 95 7/8, 5/16; 2½ pCt. 49 13/16; Kansbill. 22 3/16; — Perpet. 5 pCt. 62 7/16, 3/8.

BELANGRIJK BERIGT

VOOR

Horologiemakers en andere Kunstwerkers in Metalen.

De ondergeteekenden hebben het genoegen, hunnen Kunstgenooten te berigten, dat het den Heer J. OVERDIJN, Apotheker te Breda door langdurige en onvermoeide nasporingen is mogen gelukken eene OLIESTOF te vervaardigen voor Horologiën, alsmede geschikt tot het inameeren van Wapenen en andere Metalen, die zij verklaren, dat alle In- en Uitlandsche Olie in deugdzaamheid overtreft.

Het is aan ieder Kunstbeoefenaar bij ondervinding bekend, dat de beste Olie op rood- en geel Koper, alsmede op IJzervijlzel gelegd, deze Metalen niet langer dan 8 à 10 dagen ongeoxydeerd laat, waarvan sommige zelfs geheel doorvreten zijn, terwijl de Olie dik, en lijmig geworden is; — en de *Oliestof* van den Heer J. OVERDUIN *zes weken* op gemelde *Metaalvijlzel* gelegd, noch de Olie, noch de Metaalvijlzel de geringste verandering hadden ondergaan.

In verder betoog over het nut en de groote dienst, welke gemelde Uitvinder ieder Kunstbeoefenaar bewezen heeft, te treden, zal wel overbodig zijn; *ieder onderzoeke overigens en oordeele!!*

De billijke prijs door den Heer J. OVERDUIN daarvoor zoo wij hopen vast te stellen, zal hem van een buitengewoon debiet spoedig verzekeren.

J. VAN OECKELEN, *Instrument en Horologiemaker.* N. PRUIMBOOM, *Graveur.* G. JANSSEN, *Horologiemaker.* M. C. CRANEN, *idem.* C. C. SCHOTMAN, *idem.* A. P. FENS, *idem.*

Bovengemelde OLIE is van heden af bij den ondergeteekende verkrijgbaar, à 80 cent het Fleschje, houdende 1 drachma.

De ondergeteekende zal zich de gelegenheid verschaffen aan de aanvragen der belangstellenden te voldoen, door de Olie in verschillende voorname steden verkrijgbaar te stellen.

Alle fleschjes zijn, ten blijke van echtheid, met de letters J. O. B. verzegeld, en het berigt bij ieder fleschje gevoegd, is eigenhandig door hem onderteekend.

BREDA, den 26 Maart 1833. J. OVERDUIN.

MODES EN MANUFACTUREN.

STAELENBERG LEMMENS geeft ter kennis aan zijne geëerde begunstigers, dat bij hem ontvangen zijn nieuwmodesche SCHALS, DOEKEN en FICHUS, KATOENEN en NETELDOEKEN, ZIJDEN en meer andere Stoffen; beveelt zich aan, en belooft eene meer civiele en prompte bediening.

's *Bosch*, 2 *April* 1834.

* * PUBLIEKE AANBESTEDING onder *Numansdorp*, gezegd *de* [illegible] op Dingsdag den 8sten April 1834, voormiddags Elf ure, wegens het herstellen van voorname ZEEBRAKEN aan de *Hoogezandsche Kade*, ter lengte van 2400 Ellen, waarvan de aanwijzing daags te voren en op den dag der besteding des morgens ten negen ure door den Landmeter A. G. DEKKER zal plaats hebben.

Uit de Hand te Koop:

EENE AANZIENLIJKE HEERENHUIZING, met daarachter gelegen *BIERBROUWERIJ*, voorzien van de daartoe behoorende Ketels, voorts Zolders en Pakhuizen; alles weinig tijds, uit den grond nieuw gebouwd en getimmerd, met nog drie Huizen daarachter, alles staande en gelegen binnen de stad Gorinchem, op den besten stand in de Arkelstraat aldaar; zeer bekwaam voor den Handel; — men adressere zich met *vrachtvrije* brieven aan den Eigenaar G. BLOM, te Gorinchem.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

IN DIENST VAN HET GENERAL POST OFFICE. — VOOR

PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company te Londen, in bovengemelden dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag; zijnde zulke van Rotterdam bepaald op:

Zaturdag den 5 April, des morgens ten 7 ure.
Woensdag „ 9 „ „ „ „ 10 „

Nadere inlichtingen bij de Agenten: W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

NEDERLANDSCHE

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

DIENST TUSSCHEN

ROTTERDAM en LONDEN.

STOOMBOOT DE BATAVIER, KAPITEIN DUNLOP.

Van Rotterdam naar Londen.

Dingsdag 8 April, des morgens 10 ure.
„ 15 „ „ namiddags 2 „
„ 22 „ „ morgens 9 „
„ 29 „ „ namiddags 1 „

Van Londen naar Rotterdam.

Zondag 6 April, des morgens 10 ure.
„ 13 „ „ „ 7 „
„ 20 „ „ „ 10 „
„ 27 „ „ „ [illegible] „

Dienst tusschen ROTTERDAM, NYMEGEN en KEULEN.

Van Rotterdam naar Nymegen.

Woensdag 2 April, des morgens 7 ure.
Donderdag 3 „ „ „ 8 „
Zaturdag 5 „ „ „ 8 „
Maandag 7 „ „ „ [illegible] „
Dingsdag 8 „ „ „ [illegible] „

Van Nymegen naar Keulen.

Donderdag 3 April, des morgens 5 ure.
Vrijdag 4 „ „ „ 5 „
Zondag 6 „ „ „ 5 „
Dingsdag 8 „ „ „ 5 „

Van Keulen naar Nymegen.

Donderdag 3 April, des morgens 6 ure.
Zaturdag 5 „ „ „ 6 „
Zondag 6 „ „ „ 6 „
Dingsdag 8 „ „ „ 6 „

Van Nymegen naar Rotterdam.

Woensdag 2 April, des morgens 6 ure.
Vrijdag 4 „ „ „ 8 „
Zondag 6 „ „ „ 9 „
Maandag 7 „ „ „ 9½ „
Woensdag 9 „ „ „ 11 „

Dienst tusschen ROTTERDAM, ARNHEM en KEULEN.

Van Rotterdam naar Arnhem.

Zondag 6 April, des morgens 6 ure.
Vrijdag 11 „ „ „ 6 „

Van Arnhem naar Keulen.

Woensdag 2 April, des morgens 5 ure.
Maandag 7 „ „ „ 5 „
Zaturdag 12 „ „ „ 5 „

Van Keulen naar Arnhem.

Vrijdag 4 April, des morgens 6 ure.
Woensdag 9 „ „ „ 6 „
Maandag 14 „ „ „ 6 „

Van Arnhem naar Rotterdam.

Zaturdag 5 April, des morgens 9½ ure.
Donderdag 10 „ „ „ 9½ „
Dingsdag 15 „ „ „ 9½ „

Dienst tusschen ROTTERDAM, ZIERIKZEE en GOES.

Van Rotterdam naar het Sas van Goes.

Donderdag 3 April, des morgens 10 ure.
Zaturdag 5 „ „ „ 10 „
Dingsdag 8 „ „ „ [illegible] „

Van het Sas van Goes naar Rotterdam.

Woensdag 2 April, des morgens 5 ure.
Vrijdag 4 „ „ „ 5 „
Zondag 6 „ „ „ 7 „
Woensdag 9 „ „ „ 8 „

*** Bij de Wed. J. C. VIEWEG & ZOON te Nymegen, is gedrukt en wordt door C. A. VIEWEG te Nymegen en BROESE & COMP. te Breda, met succes gedebiteerd:

GESCHIEDKUNDIGE BESCHOUWING van den Oorlog op het grondgebied der Bataafsche Republiek in 1799, door den Luitenant-Generaal Baron KRAIJENHOFF. *f* 7,50.

De Recensent ook der Recensenten, voor de maand Januarij 1834, geeft van dit werk het volgende verslag:

» Na eene met warmte geschrevene opdragt aan Nederlands Schutterij, studerende jongelingschap en vrijwillige krijgslieden, zegt ons de beroemde Generaal, dat hij dit Werk, reeds twee-en-dertig jaren geleden, zou hebben uitgegeven, indien hij toen niet van het Gouvernement eenen wenk had gekregen, om dien arbeid onbepaald uit te stellen, hieraan voldoende heeft de Schrijver evenwel altijd de stukken tot dien merkwaardigen Veldtogt blijven verzamelen, met voornemen om, wanneer daartoe de gelegenheid zich aanbood, het Werk uit te geven: — zoo als dan nu geschied is.

» De zeven eerste §§ van bl. 1—47, bevatten in zeer heldere trekken, den toestand van *Europa*, de redenen welke *Engeland* bewogen, om een aanval te doen op de Bataafsche Republiek, en wat er op het grondgebied van dien kleinen Staat gedaan werd, om dien aanval af te keeren.

» De Engelschen en Russen kwamen met groote magt voor de Bataafsche kust, en op den 21 Augustus, begonnen zij aanstalte te maken tot de landing tusschen *Kijkduin* en *Callantsoog.*

» De Engelschen hadden voornamelijk het plan, om de Hollandsche vloot weg te rooven, waarin zij, helaas! maar al te wel zijn geslaagd.

» Men weet algemeen, dat die expeditie, behalve den schepenroof, voor *Engeland* geene roemrijke gevolgen gehad heeft; verstandig krijgsbeleid, waardoor de geringe middelen meer dan verdubbeld werden, sloeg den aanval af. Er werd van de zijde der Bataafsche Republiek met weinig, veel gedaan en niet dan geschreeuwd; het verjagen der Engelschen en Russen van het grondgebied en het gevangen nemen van een deel dier aanvallers, was het resultaat voor een ieder zigtbaar, en *ubi rerum testimonia adsunt, non opus est verbis.*

» Met dit [illegible] expeditie; doch de welsprekende [illegible] eene redevoering, waarin hij die zaken geheel anders beschouwde; die redevoering vindt men in het onderhavige Werk, bl. 260—272, dit stuk is te groot om hier over te nemen; zal ieder met bewondering lezen.

» In geschiedkundige Werken, zoo als dit, is het altijd eene groote verdienste vele [illegible] bescheiden te vinden: het aanmerkelijk getal stukken achter dit Werk gevoegd, zet aan hetzelve geen geringen luister bij; dezelve zijn allen van het uiterst belang, en verspreiden veel licht over dien tijd. Onder die bijlagen vindt men twee fac-simile's, een van het schrift van den Generaal DUMONCEAU en een van den Generaal DAENDELS.

» De geschiedenis van den Veldtogt, kon door niemand voorzeker beter werden te boek gesteld, immers was de Schrijver als bevelhebber der ingenieurs te velde, daarbij tegenwoordig, op een standpunt dat hem in de gelegenheid stelde, alles wat er in dien merkwaardigen tijd voorviel, op te merken. De Generaal heeft dus op nieuw onze geschiedenis verrijkt met een Werk, uitmuntend zoo, [illegible] en belangrijk woord, omdat Z. E. ook hier zeggen kan: *quae ipse* [illegible] *et quorum pars magna fui.*

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.